

Vaprofeta ni mahungu ya vona xinenge 1

2008-07-30

1.

A tibuku ta Vaprofeta ti landziwa hi tibuku tinharhu leti tsariweke hi hosi Solomani, tona i 17 wa tibuku. A tibuku to sungula ta Vaprofeta i ntlhanu (5), ti nga leti: Esaya, Yeremiya, Swirilo swa Yeremiya, Ezekiele na Daniele, tona ti vitaniwa Vaprofeta lava kulu. Leti landzelaka ta 12, leti vitaniwaka leswaku i Vaprofeta lavatsongo, ti sungula eka Hoseya tiya hetelela hi Malakiya. Ehandle ka vaprofeta lava longoloxiweke, ku vile ni van'wana vaprofeta ku fana na Muxe, Samuel, Eliya, Elix na Natani, hi dyondza hi vona eBibeleni.

2.

Xana ri vula yini a rito ra ku muprofeta: ri vula ku va xivulavuli xa Xikwembu, kumbe n'wamahungu ya Xikwembu. A vanhu lava a va ri vakwetsimi va Xikwembu, kambe a va ri kona vanhu van'wana ku fana na mina na wena. A va swi kota ku va ni mabulu ni vapfumeri van'wana. Hambiswiritano, a hi marito hinkwawu lawa loko va vulavula ni vanhu a ma ri ya vuprofeta. A swi endleka leswaku nkarhi un'wana va va ni mapimo yo hambuka kumbe ku nyika switsundzuxo swo hamboloka. Kambe a ku ri na minkarhi leyi a Moya lowu Kwetsima a wu nghena eka vona wu va chela marito ya Xikwembu emilon'wini ya vona. Kutani a vuprofeta byolebyo a byi ri bya ntiyiso, hikuva a ku ri marito ya Xikwembu.

3.

Xana a va profeta yini? A ntalo wa marito lawa Xikwembu a xi mavula-vula hi vona a malumba a vanhu va nkarhi woluya. Ntalo wa wona a ma kongoma Israele kambe naswona Xikwembu xi vula-vurile marito ya vuprofeta lawa a ma kongoma a matiko ya vahedeni lwa a ma akelanile na Israele. A marito lawa Xikwembu xi ma vuleke eka Israele, ko tala a ma va tshinya eswidyowheni swa vona ni ku va tsundzuxa hi ta makhombo lawa ma nga ta va humelela. Naswona xi vulavurile a marito yo tala ya ku va khutaza no va tshembisa ta rirhandzu ra xona. Rin'wana ra vuprofeta a byi ri bya ku bvumba leswi swa ha taka, ri va byela leswaku va ta khomiwa va yisiwa evukhumbini hi vahedeni hikwalaho ka ku tiarisa ka vona, kambe naswona ri va byela leswaku va ta vuyisa ku yini etikweni ra vona. A xo hetelela, hi vona eka vaprofeta lavaya, swin'wana leswi vuriweke endzhaku ka 3000 wa malembe, na swo bvumba ku tswariwa, vutomi, Ku vambiwa, ku pfuka ni ku tlhantuka ka

Hosi ya hina Yesu Kriste naswona, ni ku bvumba leswi nga ta humelela loko misava leyi hi hanyaka eka yona leswi yi nga ta herisa xiswona. E ntalo wa leswi profetiweke, se swi humelerile, ngopfu-ngopfu lebyi nga bvumba ku ta ro sungula ka Hosi ya hina Yesu Kriste, kambe lebyin'wana bya ha ta humelela enkarhini lowu taka.

4.

A va endlanga vaprofeta hikuva a va lumba nyimba yo karhi kumbe ku swi tsakela. Va yo vitaniwa eka ntirho woluwuya hi Xikwembu. A hi languteni a ku vitaniwa ka muprofeta Esaya loyi a nga va un'wana wa swivulavuri leswi kulu swa Xikwembu. Esaya 6:1-9:

1. Elembeni leri hosi Uziya a feke ha rona, ndzi vonile N'winyi wa hinkwaswo a tshamile exiluvweni xo tlakuka; xiambalo xa yena a xi koka hansa xi tata tempele. 2. A a rhendzeriwile hi tintsumi leti vuriwaka "tiserafi", yin'wana ni yin'wana yi ri ni timpapa ta 6; timpapa timbirhi a ti ri to funengeta xikandza, timbirhi to funengeta miri, timbirhi to haha ha tona. 3. Tintsumi a ti hlamula ti ku: "Wa kwetsima, wa kwetsima loyi a nga Hosi ya matimba hinkwawo, misava hinkwayo yi tele hi ku dzuneka ka yena." 4. A ku huwelela loku ka tintsumi a ku gudlagudlisa swihukuva swa tinyangwa ta Tempele, kutani kuva ni musi lowu tataka Tempele hinkwayo. 5. Kutani ndzi ku: "Yo, ndzi lovile, mina munhu wa milomu ya thyaka la tsamaka ni vanhu va milomu ya thyaka, hikuva ndzi vonile Hosi, xona Xikwembu xa matimba hinkwawu!" 6. Hiloko yin'wana ya tintsumi yi haha yi ta ka mina yi ri ni khala lero vuvumela leri yi ri okeke alitarini. 7. Kutani yi khumba nomo wa mina yi ku: "ndzilo lowu wu khumbile milomo ya wena; hikokwalaho vubuhi bya wena byi herisiwile, u rivaleriwile ni swidyoho swa wena." 8. Kutani ndzi twa N'winyi wanga a huwelela a ku: "Ndzi ta rhuma mani, i mani la nga ta va nomo wa hina xana?" Hiloko ndzi ku: "Hi muna loyi ndzi rhumi!" 9. Kutani a ku: "Famba u ya byela vanhu lava u ku: 'Ku twa mi ta twa, kambe a mi nga twisisi; ku vona mi ta vona kambe a mi nga vonisisi.

Wa nga vona dyondzo leyi Esaya a yi dyondzeke. A a nga ri munhu wo biha, a a ri munhu wo chava Xikwembu, ni ku xi tirhela, ku nga ri ka ngani a ti kuma a ri evukoneni bya Xikwembu. A vone Hosi yi tshamile ehenhla na yena a tlakuleriwe exiluvweni xa yona. A tintsumi a ti ri karhi ti rhendzeleka ematlhelweni ka Hosi, hambu leswi a ti kwetsima, a ti tifunengeta swikandza swa tona ni milenge emahlweni ka yona. A ti tatiwile hi ku kwetsima ka Xikwembu laha a ti nga ha yimi ku huwelela ti ku: "Wa kwetsima, wa kwetsima Hosi ya tihosi; a misava hinkwayo yi tele hi ku dzuneka ka wena." A mhaka leyi ya ku kwetsima ka Xikwembu ku endle leswaku Esaya a ti tsumbula swidyoho swa yena. Leswi a swi n'wi karhata, a ku ri leswi a a swi vula-vula laha misaveni, kumbe marito lawa a ma vula-vuleke. Na tshemba leswaku a nga va a nga ri mahlevo kumbe ku sandza Vito ra Xikwembu. Loko a twe marito yo kwetsima ya tintsumi ma ri karhi ma dzunisa Xikwembu, a khomiwe ngopfu hi tingana hikwalaho ka marito ya yena. Kambe swi nga endleka nkarhi un'wana a vula-vule marito yo karhi na a khunguvanyekile, kumbe ku vula-vula swo biha hi vanhu van'wana, kumbe ku vulavula swin'wana leswi nga dzunisangiki Xikwembu. A swi languteka ongi a milomo ya yena yi thyakile naswona a a nga ta swi kota ku tibasisa. Kutani a huwelela a ku: "kombo ra minoo! Ndzi lovile, hikuva ndzi ni milomo ya thyaka, naswona ndzi hanya exikarhi ka vanhu va milomo ya thyaka; hikuva mahlo yanga ma vonile Hosi ya tihosi!" A nga titwanga na a thyakile ntsena, a ti twe na a lahlekile, a ti twe o ngi a nga faneri ku va evukoneni bya Xikwembu. Kan'we-kan'we a ntsumi yi ta yi tamele khala ra ndzilo lowu yi wu okeke alitarini kutani yi khumba milomo ya yena kutani yi tiyisa yi ku, ekhala leri ri

khumbile milomo ya wena; a nandzu wa wena wu susiwile ni swidyoho swa wena swi rivaleriwile.” Hikwalaho ka yini a khala leri ra ndzilo ri susile swidyoho swa yena? Loko ho hisa a milomo ya hina hi khala ra ndzilo, a swidyoho swa hina swi nga rivaleriwa naswona xana? E-E, a khala ra ndzilo wa le alitarini ra le tilweni, ri vula rifo leri Yesu a feke hi rona exihambanwini leswaku a hakela milandzu ya hina. A twe ku vava ngopfu swinene. A tinyikela exiluveweni xa xihambano leswaku hi gandzelo ra yena hi basisiwa ni ku rivaleriwa. A nkarhi lowu Esaya a nga basisiwa a Hosi yi vutisile yi ku: “Ndzi ta rhuma mani, i mani loyi a nga ta famba ematshan’wini ya hina?” Xikwembu xi lava vanhu lava xi nga ta va rhuma ni hungu eka vanhu laha misaveni. Xikwembu a xi rhumi tintsumi, xi rhuma vanhu, hikuva hina ha swikota ku twanana loko un’wana a vula-vula. Loko Esaya a tava a basisiwile, a ve na xibhindhi xikulu ni ku navela ka matimba ku ya byela vanhu va yena hi ta Xikwembu lexi a xi voneke. A nga swi kotanga ku miyela. Kutani a huwelela a ku: “Hi mina loyi! Ndzi rhumi.” Kutani a Hosi yi hlamula a xi kombelo xa yena yi ku: “Famba, u ya ku eka vanhu lava...” kutani xi n’wi byela leswi a faneleke ku ya swi vula eka vanhu ni le vuton’wini bya yena. Esaya a a ri xivulavuri xa Xikwembu eka vanhu va yena, a a ri nomo wa Xikwembu wo khalutisa rito ra xona eka vanhu va xona. Murhandziwa mudyondzi, xana wa swi tiva leswaku mukriste un’wana na un’wana a vitaniwile hi hosi Yesu ku ya xumayela marito ya yena eka vanhu laha misaveni? A vule leswi eka Mintirho 1:8:

“Kambe mi ta nyikiwa matimba, siku Moya lowo Kwetsima wu taka ehenhla ka n’wina; kutani mi tava timbhoni ta mina kwala Yerusalema, ni le tikweni hinkwarhu ra Yudiya, ni ra Samariya, ni ku ya fika emakun’wini ya misava”

Eka masiku ya hina a hi vileri ku twa Xikwembu hi xiviri xa xona, hikuva hi na Bibe leli nga ni 66 wa tibuku, leri tatiweke hi marito ya Xikwembu, kutani hi wona marito lawa hi faneleke ku ma byela vanhu. Xana u hlantswiwile hi ngati ya Hosi Yesu?. Loko a ri ina, na wena u vitaniwile leswaku u ta tava mbhoni ya yena. Loko u nga ri na xivindzi xo endla leswo, swi nga humelela u le eka xiyimo xa Esaya, u le ku chaveni ka swidyoho swa wena. Kambe yana eka Hosi Xikwembu hi xikhongelo u yi kombela leswaku yi basisa tindhawu leti ku karhataka evuton’wini bya wena kutani u famba hi xibindhi na hi ku titsongohata u ya va mbhoni ya Yesu.

5.

A hi voneni eka rin’wana ra vuprofeta bya Esaya. Ntalo ka vuprofeta bya yena a byi kongoma tiko ra Israele, na hina ra hi kongoma, kutani sweswi hi ta vulavula hi swin’wana swa swona. Hi hlaya eka Esaya 1:18:

18.Hosi Xikwembu xi ri: “Tanani hi kanela mhaka swin’we: Hambiloko swidyoho swa n’wina swi mi tshwukisile mi fana ni xivunguvungu, ndzi ta mi basisa, mi fana ni gamboko; ni loko swi mi tshwukisile mi fana ni ngati, ndzi ta mi basisa mi fana ni voya lebyi basisiweke bya tinyimpfu.

A rito leri ri ni xipfuno eka un’wana na un’wana loyi a hanyaka eswidyowheni, ngopfu-ngopfu eka lava nga endla swidyoho swo vavisa. Eka masiku lawaya, a va nga ri na yona ntinta ya ntamu ku fana ni leyi hi nga na yona, naswona a swivati swin’wana, nkarhi un’wana a swi koteka ku susiwa kumbe ku nyamalala. Kambe muxaka wa ti inki leti hi timbirhi, vala

ro tshwuka (crimeson) ni ya mavala yo tshwuka ya ribungu ni muhlovo wo hatima (escarleta), loko wu tshuka wu thonirisa a ti inki leyiya eka mpahla ya wena, a swa ha koteki ku yi susa, ehandle ko cukumeta. Leswi swa yelana ni vutomi bya hina. Hi nga va ni swidyoho swo biha ngopfu, ku fika ni laha vanhu hinkwavu va swi tivaka. Nkarhi un'wana hi nga hleketa leswaku a ka ha ri na ku langutela, lexi saleke eka hina i ku cukumetiwa etiheleni. A marito lawa ya Xikwembu, hambiswiritano, ma hi tisela ku langutela lokuntshwa, hikuva ma hi tshembisa leswaku, loko hi tisola hi ntiyiso eka leswi hi sw endleke, hi va hi swi tshika, xi ta hi basisa ku fana ni gamboko. Endzhakynyana ni vulavurile ka dyondzo leyi, ni vulavurile ni muyingiseri loyi a hundzukeke mukriste, kambe va kona van'wana lava nga hundzukangiki. Murhandziwa mudyondzi, hikwalaho ka yini u yimile, leyi hi yona chansi ya wena yo tisola, u tivula leswaku u ta basisiwa hi ngati ya Yesu.

6.

Eka Esaya 59:1-2 ku na ntiyiso wo fana, a hi hlayeni:

1. Mi nga ehleketeri leswaku Hosi Xikwemu a xi na wona matimba yo mi ponisa, ni leswaku a xi mi twi loko mi huwelela. 2. leswi swi mi hambanisaka ni Xikwembu xa n'wina I mintirho ya n'wina leyo hamboloka; xi mi fularherile hikwalaho ka swidyoho swa n'wina, kutani a xa ha lavi ku mi twa.

A hi swi teki leswaku wa vabya, u yo etlela emubedweni wa wena, un'wana na a tshamile hi le kule na wena, kutani u n'wi kombela leswaku a ku nyiketa xa nchumu. A nge swi koti ku ku nyiketa. U nga fika laha u swi twisisaka leswaku, nkarhi un'wana hi leswaku a le kule na wena a nga ku twanga, kumbe a le kule a nga swi koti ku fikisa voko ra yena eka wena. Swa fana ni loko hi khongela. A hi nge xivoni Xikwembu hi mahlo ya hina ya nyama, kutani loko swikhongelo swa hina swi nga hlamuriwi, hi nga ehleketa leswaku, leswi Xikwembu xi nga le etilweni, xi le kule leswaku xi twa ku rila ka hina, ni voko ra xona ri nge swi koti ku fika laha misaveni ku ta ta hi pfuna. Eka tivesi leti hi ti hlayeke, Xikwembu xi hlamula miehleketo ya hina. Xi ri; "E-E a hi swona, a voko ra mina a ri komanga, naswona a swi ni tikeri ku twa; lana ku na timhaka to hambana." Languta emahlweni ka wena, u ta vona ku ri na khumbi ro leha, ku fana ni khumbi ra switina. U ta twa Hosi yi vula-vula na wena yi ku: U tifunengetile leswaku ni nga ku voni, hi wena loyi a tshoveke a xinakulobyi a hi mina". Kutani he wihi nhlamulo; hlola xitina xin'wana na xin'wana xa vutomi bya wena, languta leswaku i xidyoho xa ndjani lexi saleke kutani u xi vula, kutani loko u diliza xitina eka khumbi ku nga ri khale a khumbi ri ta wa. Kutani a swikhongelo swa wena swa ta khuluka swi ya etilweni, kutani a minkateko ya Xikwembu yi ta ku xikela.

7.

A xiyenge xa hina lexi landzelaka i xa vuprofeta bya Esaya 40:28-31:

28. Xana a mi tivi nchumu, a mi twanga nchumu ke? Hosi Xikwembu, xona Xikwembu lexi nga kona hi laha ku nga heriki, a xi karhali, a xi heli ntamu, makungu ya xona, a ma tivi hi munhu. 29. Lava tsaneke xi va nyika matimba, xi engetela ntamu eka lava nga tiyangiki. 30. Lavantshwa va nga hela natmu, va karhala, majaha ma nga heleriwa hi matimba, ma wela

hansi. 31.Kambe lava tshembaka Hosi Xikwembu, va ta engeteleriwa matimba, va ta haha ku kota magama, va ta tsutsuma va nga karhali, va ta famba va nga heleli hi ntamu.

Swi nga endleka a marito lawa ma kongoma wena eka nkarhi lowu. Swi nga endleka u ri mukriste, u tswariwile ra vumbirhi naswona wa yi rhandza Hosi, kambe u hlangana ni minkarhi yo tika; hinkwaswo swi languteka swi nga ku fambeli kahle. Rin'wana siku na rin'wana u hlangana ni kingha yintshwa kutani swa ku heta matimba ni ku ku karhalisa. Yingingisela leswi vhesi leyi yi vulaka swona: “Lava tshembaka Yehova” a ma rito lawa ma nga ha hlamuseriwa hi ndlela leyi; “Lava rindzelaka Hosi, va ta pfuxetiwa matimba, va ta haha ku kota magama. Swi nga endleka u nga ri tivi a gama ku ri tshame ndjani,, kambe hleketa hi xinyanyana lexikulu lexi hahaka ematlavini, xi haha tikilomiteri to hlaya hi xinkarhana, naswona xi heta mawara yo tala na xi le henhla, a xi karhali. Xikwembu xi tshembisa leswo loko u xi khinsamela, u tinyika nkarhi wo leha wa xikhongelo. A matimba ya wena ma ta pfuxetiwa hi vuntshwa, u ta tlakusiwa ku fana ni gama emoyeni, u ta nghena eka miringo yoleyo hinkwayo kambe a yi nge ku wiseli makumu.

8.

Sweswi a hi Hlayeni Esaya 43:1b ni 2.

*1b.Mi nga chavi, hikuva ndzi ta mi kustula, ndzi mi vitanile hi mavito ya n'wina, mi va mina.
2. Hambiloko mi nghena swidziveni ndzi ta va na n'wina, ni loko mi pela milambu, a mi nga dziwi hi mati; hambu mo tshuka mi hundza hi le xikarhi ka ndzilo, a mi nga tshwi, malangavi a ma nga mi hisi.*

Na lexi I xitshembiso eka vana va Xikwembu lava hlanganaka ni swiyimo swo tika leswi fanaka ni ndzilo kumbe ku fana ni ni nambu wo enta wa mati. Hambiloko hi tswariwile ra vumbirhi hi Moya wa Xikwembu, kambe ha ha ri enyameni, hi vanhu ha chava loko hi tiva leswaku hi ta hlangana na ndzingo wo karhi. Vanghana va mina vo rhandzeka, langutisisani kahle a tivhesi leti, mi ta vona leswaku Xikwembu a xi vuli leswaku xi ta bakanya ndzilo kumbe nambu lowo enta, leswaku hi famba endleleni leyo vevuka, e-e, xi vula leswaku loko hi nghena eka swona, xi tava na hina leswaku a ndzilo wu nga hi heti ni ku mintiwa hi mati. Ha fanele ku tsemakanya a swiyimo wo tika leswaku hi dyondza ku tshemba Xikwembu, ni ku tiva matimba ya xona ni rirhandzu ra xona leri nga heriki.

//////////